

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัท ผู้สอบบัญชี และโครงสร้างทางการเงิน
ของกิจการ กับรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจ ของผู้บริหาร ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วันเพ็ญ กลิ่นพานิช

- 9 ต.ค. 2549

212744

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี

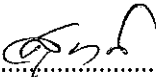
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2549

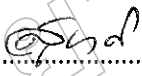
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

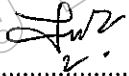
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ วันเพ็ญ กลิ่นพานิช ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

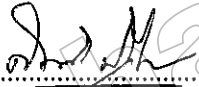
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

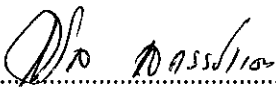
คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

..........ประธาน
(รองศาสตราจารย์สุชาติ เหล่าปรีดา)

..........กรรมการ
(ดร. จุตสุดา ศิริสม)

..........กรรมการ
(ดร. ศิลปชัย ปวีณพงษ์พัฒน์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..........คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัล จิตกรจ้แดง)

วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ สุชาติ เหล่าปรีดา ที่ปรึกษางานนิพนธ์ อาจารย์ ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์ ตลอดจนคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

สิ่งที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อปรีชา คุณแม่ประชิด กลิ่นพานิช พี่ ๆ และน้อง ที่ให้ทุนการศึกษา คณาจารย์ทุกท่านที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ให้ความรักความห่วงใยและกำลังใจเสมอมา ซึ่งเป็นพลังกายพลังใจที่ประเสริฐแก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ ที่ให้กำลังใจให้ความช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้ หากงานนิพนธ์มีความผิดพลาดหรือความคลาดเคลื่อนประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

วันเพ็ญ กลิ่นพานิช

47921085: สาขาวิชา: การบัญชี; บข. ม. (บัญชีมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: รายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร/ คณะกรรมการบริษัท/ ผู้สอบบัญชี/

โครงสร้างทางการเงิน/ บริษัทจดทะเบียน/ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วันเพ็ญ กลิ่นพานิช: ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัท ผู้สอบบัญชี และโครงสร้างทางการเงินของกิจการ กับรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (EXECUTIVE BOARD, AUDIT QUALIFICATIONS, CAPITAL STRUCTURE AND DISCRETIONARY ACCRUALS: EVIDENCE FROM THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์: สุชาติ เหล่าปรีดา, บข.ม. 45 หน้า. ปี พ.ศ. 2549.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัท ได้แก่ ความเป็นอิสระของคณะกรรมการบริษัทและจำนวนคณะกรรมการ คุณลักษณะของผู้สอบบัญชี ได้แก่ คุณภาพของผู้สอบบัญชี และการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี และโครงสร้างทางการเงินของกิจการกับรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกเฉพาะบริษัทที่มีผลการดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. 2542-2547 ทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มเงินทุนหลักทรัพย์ (Finance and Securities) กลุ่มธนาคาร (Banking) กลุ่มประกันชีวิตและประกันภัย (Insurance) กลุ่มฟื้นฟูกิจการ (Rehabco) นำมาทดสอบโดยใช้ตัวแบบรายการคงค้างของ Healy (1985) ในการคำนวณรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร และใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยแบบเชิงพหุ (Multiple regressions) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี การแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี และโครงสร้างทางการเงินซึ่งแสดงถึงความเสี่ยงทางการเงิน มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกับรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ความเป็นอิสระของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนคณะกรรมการ ไม่มีความสัมพันธ์กับรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงว่า คุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี การแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี และโครงสร้างทางการเงินสามารถใช้ตรวจสอบพฤติกรรมกรรมการบริหาร กำไรได้

47921085: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: DISCRETIONARY ACCRUALS/ EXECUTIVE BOARD/ AUDITORS/
CAPITAL STRUCTURE/ LISTED COMPANY/ THE STOCK
EXCHANGE OF THAILAND

WANPEN KLINPANICH: EXECUTIVE BOARD, AUDIT QUALIFICATIONS,
CAPITAL STRUCTURE AND DISCRETIONARY ACCRUALS: EVIDENCE FROM THE
STOCK EXCHANGE OF THAILAND. ADVISOR: SUCHART LAOPREEDA , M.ACC.
45 P. 2006.

The research aims to examine the association between the qualifications of the executive board; the executive board independence and the number of executive board members, the external auditors' qualifications that are consist of: the auditor's quality and the types of audit opinion, capital structure, and discretionary accruals. The samples are selected from listed companies in all sectors, except Finance and Securities, Banking, and Rehabilitation Companies, in the Stock Exchange of Thailand from 1999 to 2004. The discretionary accruals are calculated by applying the Healy (1985) Aggregate Accruals Model. The multiple regression model is used in the analysis at statistically significant level 0.05

The findings show that the auditor's quality, the type of audit opinions and the capital structure, the representative of financial risk, are positively significantly associated with the discretionary accruals while the executive board independence and the number of the executive board members are not significantly related to the discretionary accruals. The results indicate that the auditor's quality, the type of audit opinions and firms' capital structure can be utilized in investigating the earnings management behavior.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดและทฤษฎี.....	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม.....	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
ลักษณะประชากร.....	22
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
ตัวแปรและการวัดค่า.....	23
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	28
ลักษณะทั่วไปขอข้อมูล.....	28
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	36
สรุปผลการวิจัย.....	36
อภิปรายผล.....	38
ข้อเสนอแนะ.....	39
บรรณานุกรม.....	40
ภาคผนวก.....	43
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	45

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 วิเคราะห์ผลการศึกษา.....	27
2 การคำนวณรายการคงค้างรวมของปี พ.ศ. 2542-2547	28
3 คำนวณค่าประมาณของรายการคงค้างปกติ ณ ปี 2542-2547	29
4 คำนวณค่ารายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร	30
5 แสดงสถิติเชิงพรรณนาของความสัมพันธ์	31
6 แสดงความสัมพันธ์ของรายการคงค้างโดยใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารกับคณะกรรมการ ตรวจสอบ และผู้สอบบัญชี	32
7 สรุปผลการทดสอบ	35
8 จำนวนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมวดอุตสาหกรรม	44

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 แนวคิดและทฤษฎีคุณภาพคำใด.....	11

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University